

ЗМІСТ

Про автора перекладу та його відкриття. Валентин Таранець.....	5
ВСТУП	
Веди України-Русі.....	7
Коли, ким і де була написана Велесова Книга.....	10
Мова Велесової Книги.....	12
Справжні причини невизнання Велесової Книги.....	13
Докази автентичності Книги.....	14
Значення Велесової Книги.....	16
ІЛАР ХОРУГІН. ВЕЛЕСОВА КНИГА	
Упущені дощечки.....	130
КОМЕНТАРІ	
Де знаходилися Руськолань і Сурожська Русь.....	135
Життя в Карпатах і Карпатський Ісход.....	140
Племена.....	143
Гуни та їхній вождь Аттила.....	155
Наши гордини-достойники.....	164
Боги.....	168
Релігійна система наших Прашурів.....	186
Хто збудував Єрусалим, Венецію та низку інших знаменитих міст.....	198
Чому наші предки віддавали перевагу дерев'яним зображенням богів?.....	199
Що жертвували наші предки Богам.....	200
Філософія Велесової Книги як відображення суті української вдачі.....	202
Велесова Книга спростовує творців Біблії.....	204
Ідеологія державності і перемог.....	206
Велесова Книга як наука.....	208
Іvasик-Телесик – Василько Велесик.....	210
ОРИГІНАЛЬНІ ТЕКСТИ ВЕЛЕСОВОЇ КНИГИ	
Зарубки на пам'ять.....	213
Алфавітний покажчик імен, назв тощо.....	259
Список використаних джерел.....	266

ВСТУП

Веди України-Русі

Велесова Книга – це Книга-свідчення, що увібрала в себе велику і тривалу історію українського народу. В яскравій та образній формі вона розповідає про загадковий і таємничий світ наших Праотців, навчає, як захищати свою землю, як шанувати пам'ять про своїх Предків, як зберігати свою культуру та віру, на яких засадах розбудовувати незалежну державу. Один із перших дослідників Книги Микола Скрипник справедливо називав її “скрижалими духу одвічної Русі-України”.

Книга розповідає про руські (слав'янські) роди, про розселення їх на величезних просторах Європи та Азії, про мандри до Індії, Сирії та Єгипту, про завоювання і втрати. Багато місця відведено війнам з греками, готами, хазарами, римлянами тощо.

Унікальність Велесової Книги (скорочено – Влескнига, Книга, ВК) у тому, що вона докладно виписує релігійну систему наших Праотців і називає Богів, про яких ми мали примітивні знання, а ще більше домислів та фантазій. На відміну, наприклад, від “Слов про похід Ігорів”, яке писав придворний літописець, цей твір належить народному співцеві. Він присвячує його Богові Велесу*, який є “пристанищем сили”. Велес опікується господарством – пасовищами, врожаями і худобою, піднімає воєводу Суражієвого (того, хто вивозить Сонце на небо), а вночі світить і приносить дітей на продовження роду (д. 16А).

Однак, хоч автор і присвячує книгу Велесові, він не виокремлює його серед інших Богів, навпаки, шанобливо й закохано розповідає про кожного з них, а також славить Отців та Матерів. Розкриває державотворчу концепцію і форму правління, за якою вони жили й творили. Їх досвід доволі цікавий і повчальний.

Книга була написана на дерев'яних дощечках. У 1919 р. в зруйнованому громадянською війною маєтку поміщика Донець-Захаржевського (с. Великий Бурлук на Харківщині) її знайшов полковник Алі (Федір Артурович) Ізенбек. За покликанням археолог і художник, Ізенбек здогадався, яку цінність мають розкидані серед руїн дощечки. Він зібрав їх у мішок і, втікаючи з рештками Білої армії, виїхав за кордон. Згодом він опинився в Бельгії.

Там з Ізенбеком познайомився зросійщений українець, доктор хімії, любитель старовини Юрій Миролюбов. Миролюбов зацікавився таємничими дощечками з незнаним письмом і почав вивчати та переписувати їх. У 1941 р. Алі Ізенбек відійшов в інший світ, зробивши перед цим спадкоємцем свого малярського ательє і дощечок Ю. Миролюбова. Проте ательє було пограбоване, і дощечки зникли. Не виключено, що пограбування здійснили німецькі шпигуни, які за завданням Абверу шукали древні книги, щоб отримати доступ до таємниць минувшини. Ю. Миролюбов подав скаргу, але безуспішно. На щастя, більшість дощечок він встиг переписати.

Робота переписувача була доволі складною і копіткою. Перед тим, як писати оригінал, на поверхню дощечок наносили паралельні лінії, але літери розміщували не над ними, як робимо це ми, а під ними, причому не відступаючи від них. Якщо врахувати ще те, що

*У давніх джерелах згадується також реальна історична особа на ім'я Велес. Він, нащадок Татія, просив Нуму стати царем римлян, хоча і сам був гідним претендентом на цю посаду [108, т. 1, с. 130].

Алі Ізенбек

Юрій Миролюбов

Юрій Миролюбов

дощечки були дуже давні і трухляві, можемо уявити, скільки Ю. Миролюбову довелося докласти зусиль, щоб з'ясувати, який там чи деінде знак.

Літери писали одна біля одної без пропусків між словами, а рядки – до самісінького кінця. Іноді вони закінчувалися ліteroю, що була початком наступного речення. Місцями текст посередині слова переносили на зворотний бік дощечки, причому ніяк не зазначалося, що половина фрази знаходиться на другому боці. Речення від речення відділяли вертикальною рискою, хоча так само зображували й літеру “і”.

Ще важче було розшифрувати тексти, бо, крім зазначеніх особливостей письма, автор у багатьох словах упускав деякі літери, які для нього здавалися очевидними. Втім упускав не тільки літери, а й деякі слова, як, наприклад, на дощечці 12, де видно зі змісту попередніх дощечок, що після “скажемо тричі” мало б бути: “Слава! Слава! Слава!”

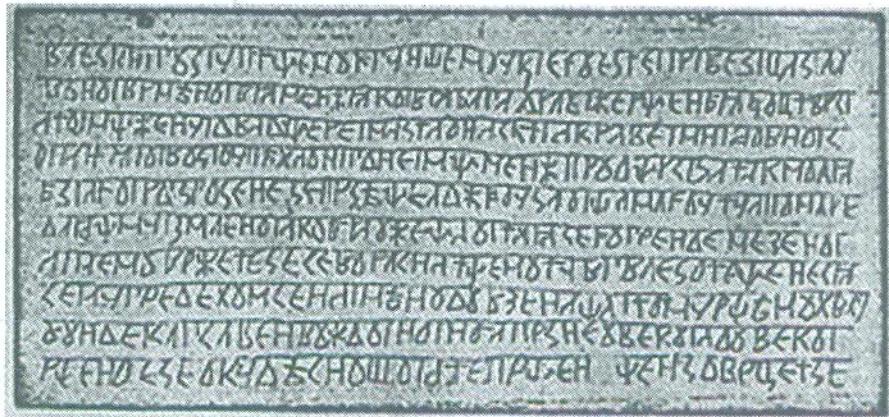
Таке письмо, такі книги не призначалися для широкого загалу, їх часто забирали на той світ із собою самі автори, “не бажаючи зберігати те, що ні про що говорять іншими букви повного глибокого змісту вчення. На цій підставі і піфагорійці не залишили писаних творів – вони хотіли закарбувати виховні слова в пам'яті гідних, не вдаючись до письма” [108, I с. 150].

Техніка написання Книги, найімовірніше, була такою ж, як її описував ще Геродот: на дощечки наносили віск, а потім гравірували стилем букв. Після цього таблички занурювали в коричневу рідину, яка й просочувала місця, де не було воску. Такий спосіб письма, до речі, в Україні практикується донині для виготовлення писанок.

Це була доволі марудна праця. Не підігреш гумкою і не замалюєш коректором, щоб виправити помилку, якщо така трапиться. Ще важче було зберегти Книгу. І школа, що ми не знаємо всіх, хто в найстрашніші роки церковної та царської реакції рятував дощечки від знищення. Завдяки безіменними героям-патріотам вони пережили не одне лихоліття та війну. І це велике щастя, що саме Алі Ізенбекові, який знався на старовині, потрапили дощечки на очі.

Очевидно, на те була Божа воля, щоб він зустрівся з українцем Ю. Миролюбовим, який зрозумів значущість знахідки і не рахувався ні з чим, аби переписати дощечки. Прийшов час відкрити правду про український народ, його душу, його світогляд, і Книга опинилася у тих, хто мав виконати цю місію. Слава їм! Слава Богам!

За останні десятиліття світ побачив декілька перекладів цієї таємничої літературної та історичної пам'ятки українців (найвідоміший Б. Яценка). Однак вони мають багато помилок. Наприклад, “пеньки” у них тлумачаться як “чаклуні”, хазарське місто Тамоторку – “князь Таматарха”, “халабуда” (намет над возом) – “князь Халабуда”, одна з древніх назв

Фотокопія дощечки 16А.

Ѥ - а	Ѡ - жи	Ҥ - на	Х - хо
Ѱ - бо	Ӟ - зе	Ѻ - о	Ц - ци
Ѡ - ва	Ӆ - і	Ѽ - по	Ѱ - ча
Ѿ - го	Ѹ ѿ - и	Ѽ - ра	Ѡ - ша
ߡ - да	Ҝ - ко	Ѽ - се	Ѱ - ща
Ӆ - е	Ӆ - ла	Ҭ - та	Ӧ - м'як.зн.
Ӆ Ӧ - є	Ӎ - ма	Ӯ - у	Ѩ Ѩ - я

Абетка, якою написана Влескнига і яка має повне право називатися влесовицю (відтворена за фотографією д. 16А С. Піддубним).

нашого народу “бори”, “прабори” перекладаються як “боротьба” і “війна”, “печери” стали “пожари” ...

Залишилися непоміченими або неправильно потрактованими низка Богів, божеств та тотемів, в т. ч. наша прародителька Лада та опікун Овен. Не раз згадується термін “Гординство”, що ним позначали військову доблесть наших предків та силу національного духу, але і воно опинилося поза увагою. А те, що перекладачі не помітили очевидних термінів “мова” і “мовинство” (д. 26), взагалі викликає підозру – чи не навмисне це зроблено?

Титанічну роботу провів Ю. Миролюбов під час поділу суцільного тексту Влескниги на слова. Проте місцями теж потрібні уточнення. Наприклад, “волсев ухорен з ei брате ie ословень” (д. 25) мало б читатися як: “волсев ухоренз і брате ieо словень”, тобто “волхви Ухоріз і брат его Словен”, а не “волхви Ухоріз і його брат Ословень”. З цієї ж причини “бедехшемокравенце” мало б ділитися на “бедехше м (будучи ми) окра-венці” (а не “будемо кравенці”), де бачимо два племені “окрів і венців”, тобто “укрів і венедів”...

Як наслідок, справжній літературний та історичний шедевр нашої минувшини виявився спотвореним. Тож не дивно, що в певних колах твір досі називають підробкою.

Коли, ким і де була написана Велесова Книга

Час творення книги допомагає визначити ім'я князя Боревляна, про якого автор пише, як про свого сучасника: “*А сьогодні маємо іншого князя – Боревлена, правнука по діду своєму*” (д. 18Б). Дещо вище згадується і сам прадід – Боревлен, який подолав “еланів на березі морському”. Найвірогідніше, про нього, але вже під іменем Бравлин, йдеться у “Житті Стефана Сурозького” в зв’язку з його походом на Сурож у кінці VIII ст. Отже, якщо прадід Боревлен жив у VIII ст., то правнук Боревлян, щонайменше, всередині наступного століття.

Останніми згадуються володарі Аскольд і Дір, роки життя і правління яких достеменно невідомі. Офіційна наука припускає, що вони були вбиті князем Олегом приблизно 882 року, який звинуватив їх в узурпації влади. Однак у ВК вказується, що “*Аскольд забив Діроса і с він один на місце те*” (д. 29).

Суттєва поправка – Діра вбив не Олег, а Аскольд. Коли не стало самого Аскольда, невідомо. У Влескнізі нічого не згадується про його смерть. Проте, якщо вірити науці, що Аскольд загинув у 882-му, то остання крапка в творі була поставлена за життя Аскольда не пізніше 881 року.

Варто зазначити, що роки правління Аскольда відзначалися активізацією літописної справи на Русі. М. Брайчевський навіть стверджує про існування “Літопису Аскольда”, а Б. Рибаков у тексті Никонівського літопису (XVI ст.) виявив низку уривків, що їх він вважав фрагментами хроніки, започаткованої близько 865-866 рр.

Очевидно, що хроніку могли вести не лише придворні літописці, а й інші грамотні люди, яких було чимало, бо, як можна зрозуміти з Книги, на час її творення на Русі були учні, а якщо були учні, значить були і школи.

Існує кілька версій того, хто є автором Книги. Одні кажуть, що це робота київського волхва, інші – новгородського. Проте новгородську версію не можна розглядати серйозно, оскільки більшість подій, головні племена, згадувані в Книзі, стосуються саме київської землі. Описана в Книзі віра – це віра хліборобів і скотарів, а не лісовиків і мисливців. Та й автор явно належить до хліборобського племені: “*Молитвою зміцнивши тіло, поївші, йдемо до полів наших працювати, як Боги веліли кожному чоловікові, що повинен трудитися на хліб свій*” (д. 3А). Назви місяців та їх покровителів – Білояр, Ладо, Купало, Сіниць, Житниць, Віница, Зраниць, Овсениць, Просиць, Студець, Лідиць і Лютиць, Вишень, Леле, Літиць, Радогощ, Каленко і Кришень та багато чого іншого – виразно українські.

Є також думка, що Книга написана не одним автором. Справді, коли читаєш розповідь про одну й ту саму подію в різних інтерпретаціях, складається саме таке враження. І все ж за чіткою ідеологічною й духовною спрямованістю, однаковим стилем, що простежується упродовж усієї Книги, можна стверджувати, що швидше за все її автором була одна людина. Візьмемо для прикладу д. 38А, де описано дві версії одного землетрусу. Чи могли б про одне й те саме писати два автори на одній дощечці? Навряд. Якби була необхідність інакше сказати про одну й ту саму подію, вони писали б на різних дощечках. У даному разі автор просто подає відомі йому перекази.

Людина особисто не була свідком тієї трагедії, а отже і не хоче брати на себе відповідальність визначати, якому із переказів віддати перевагу. Як почув від отців і старих людей (а він часто посилається на них), так і записав. Те саме стосується й історії про батька Орія, війн з готами тощо...

Автор переказує події глибокої старовини. Щоб не “Залишитися невігласами до кінця, звідки ми”, ставить собі за мету відновити втрачені Веди (Святі Книги). Його сучасники-жерці, забувши заповіти своїх праотців, вже паплюжать рідне: “*To бо жерці Веди габзувати стали... А їх украли у нас*” (д. 6Д). Він розуміє, що взявшся за непосильну роботу, однак: “*Не дав Богдажсьд знати будучину смертним, тож возхвалімо мудрість його: і старе згадасмо, і те, що знаємо, скажемо*” (д. 38А).

Він зустрічається з доволі суперечливими свідченнями, але дисципліновано слідує визначеному завданню: “*Те, що знаємо, скажемо*” і ретельно веде записи та переказує науку Праотців. Ба більше, очевидно, що його інформаторами були представники різних родів. Поруч із розповідями прихильників Велеса зустрічаємо й того, хто поклоняється Костири (мабуть, представник загадкового племені костобців), трапляються також оповіді венедів, чехів (щехів)...

1150 років тому руський (український) народ зіткнувся зі знайомою і нам проблемою – тотальним оббріхуванням. Мовляв, він не мав своєї історії та віри, і взагалі, він гонзяхут (поганин). Автор доводить протилежне, наголошуєчи: “*Краще не кажіть, що не маємо віри. Старанно повчімося тому, що тут сказано, аби ми не забували цього*” (д. 38А). Він рішуче стає на захист рідної мови: “*Правда така, що ми Дајсбові внуки – тримай, русе, в умі це, яко ум великий Божий є єдиний з нами, а тому творімо та говорімо з Богами воєдино*” (д. 1)...

З великою вірогідністю можна стверджувати, що автором Велесової Книги є вчитель і волхв на ім’я Ілар, про якого говориться на д. 8/3. Лише вчитель – волхв-пророк, міг взяти на себе відповідальність повчати “*дітей наших невчених*” і віщувати: “*А те повідаю вам, що повоюсте греків, бо знаю те ясно: так, як отці наші говорили мені*”. Інші перекладачі, наприклад, Б. Яценко та Г. Лозко побачили в Іларі іллірійця. Нібито це чужинець іллірієць дбав, щоб руських дітей “*повернути на наше письмо і навчити нашим Богам віддавати шану*”.

На дощечці 28 він говорить про допомогу свого слова в боротьбі з ворогом: “*To сказано вам, і те я казав, допомагаючи в боротьбі руській проти ворогів моїх і ваших*”. А на дощечці 29 він виступає в ролі посередника між людьми і Богами: “*Годиться битися за життя наше мечами – се мовить вам Хоругин, син отця Хориги, а се є прохач ваш перед Богами, які дають вам силу і владу на землю вашу*”.

Тільки волхв міг описати так гарно віру та Богів – хоч на музику клади (наприклад, д. 1, 11А та 11Б). Отже, саме нашему далекому співвітчизнику вчителю-волхву Ілару Хоругину (xo, go – високий, ruga – данина, тобто святий датель) маємо завдячувати цим унікальним твором про життя і славу наших пращурів. Це був справжній патріот своєї землі, великий гуманіст, мудрець і філософ, геніальний письменник та провидець, який передбачив, що не тільки повоюємо всіх ворогів, а й повернемося до джерел своїх, що “*греків зменшиться, і будуть вони на минуле своє дивитися та кивати головами*” (д. 8/3).

Мова Велесової Книги

Книга написана в час, коли Русі доводиться протистояти масованій навалі греків, що намагалися підкорити волелюбний народ і запровадити на Русі свої цінності. Твір і з’явився як відповідь на намагання знищити історію та духовний світ українців. У ньому неодноразово звучать палкі заклики зберегти своїх Богів, старовину і пам’ять

про Предків: “*Почуй, нащадку, славу ту і держи серце своє за Русь, якою є і пребуде наша земля. Маємо боронити її од ворогів і вмерти за неї*” (д. 8/2).

Може для когось це видасться дивним, але тогочасна ситуація була дуже схожою на ту, що її маємо довкола України у наш час. Так звані греки прагнули заволодіти Руссю, її історією і культурою. Це дуже ласий шматок для задоволення амбіцій завойовника – тут знаходиться центр людської цивілізації.

Однак не варто сприймати греків у прямому розумінні, мовляв, це ті, хто вийшов із Греції і розмовляв грецькою мовою. Насправді, грецького мало чого було в тих, хто панував на той час у Візантії і на Руському (Чорному) морі. Греками були лише митрополити, пастори та царі. Грецькою була ідеологія, яка передбачала підкорення русів за допомогою християнізації. Все решта – то були болгари та колишні огречені або оболгарені русі.

Вони нав’язували свою мову та письмо, отож учителю Ілару, який “хоче учити дітей наших”, вже доводиться їх “*повортати на наше письмо*” (д. 8/3). Бачимо також, що, як і нині, вороги насміхалися з нашої мови, але й це Хоругин не залишає поза увагою: “*Говоримо, як говорили на нашій землі, а не так, як греки, жсадаючи за рахунок руського народу зростати і болгарам підкорити*” (д. 4Б).

Греки в розумінні автора – це іновірці. Навіть у XIX ст. заклятого ворога українського православ’я, католика, магната Єремію Вишневецького одна з пісень називала “*восводою грецьким*” (М. Максимович. “Дні та місяці українського селянина”, Київ, 2002).

На півні під протекторатом греків створювалася сила, яка за задумом її творців мала підкорити і підмінити справжню Русь. Автор Велесової Книги фіксує навіть назву міста Росія, яке знаходилося на підконтрольній греками території. Згодом таких „греків“ потіснили на північ, на сузdalські землі, де незабаром постане Московське Царство і в XVIII ст. стане Росією.

Тому стає зрозумілим неприйняття московськими науковцями Влескниги. Для них це підробка. І нічого іншого, окрім посмішки, не може викликати таке твердження одного з них: “*На мой взгляд, защитникам ВК не удалось доказать ее подлинность. Главным препятствием является не содержание ВК – в древних и средневековых источниках нам встречаются самые фантастические легенды и сложные для интерпретации пассажи, – а прежде всего ее язык. Если полагать, что создателями ВК являются славяне, то язык памятника должен был отразить строй славянской речи. Наука смогла реконструировать грамматический строй общеславянского языка и других славянских языков на самых ранних стадиях их развития, и ни к одному из них чудовищный волапок ВК не имеет ни малейшего отношения*” (О. В. Творогов, “Что думают ученые о “Велесовой книге”. СПб.: Наука, 2004, с 6-29).

Чи не нагадує вам це заяви з того самого боку, що української мови немає і не було? Як тільки щось не вкладається в рамки великоруської ідеології, москвина одразу піднімають гвалт, що такого немає і не може бути. Вони не впізнають себе у Влескнізі, не про них вона і цим усе сказано. Їм не вдалося обробити її на свій лад, як зробили це із літописом Нестора.

Ми ж можемо впевнено заявляти, що Книга написана одним із українських діалектів, яких і нині є немало, а раніше було ще більше. Наприклад, слова гондзя,

крижувати, гордин, генбель, гундіти, пудо, тамо, туто, тако, що їх не знайти в сучасних словниках, донині зустрічаються в мові мешканців Приятрання, у центрі Трипілля-Руськолані. Так само можна говорити про те, що деякі гонорові племена мали власні абетки. Однією з них і написана Велесова Книга*.

Вражає багатство мови й термінології, що є показником різноманітної розумової, духовної та виробничої діяльності наших Предків, їх контактів із сусідніми етносами тощо. Істину казав Борис Яценко: “Явлення Влескниги з небуття – живе свідчення невмирущості, незнищенності українського народу”.

Справжні причини невизнання Велесової Книги

У статті “Загадкова “Велесова Книга” відомий український письменник Валерій Шевчук писав, що в колишньому Радянському Союзі Влескнига трактувалася як крамола і нелегальщина: “Ввіз її текстів у межі держави був заборонений, хоч ішлося, здавалося б, не про антикомуністичний самвидав, а про твір VIII–IX століть”. “Дива ці, однак, не важко збагнути, бо що означало б визнати й почати об’єктивно вивчати пам’ятку? А означало це піддати сумніву основу основ, тобто ідеологічні постулати російської імперської історичної науки, і погодитися, що не було ніякої “колиски трьох братніх народів” (це позірно, насправді та “колиска” вважалася основою російської історії), і визнати факт, що різні слов’яни не користувалися однією мовою; по-третє, що державність Руси не була принесена в Київ із Новгорода Рюриковичами, а існувала тут задовго до того; по-четверте, як це може бути, щоб пам’ятка нічого не писала про Північну Русь, власне Росію, хіба що згадується тут якесь вороже Russi плем’я онезъва і виразно кажеться, що північні племена сум, весь і чудь – це зовсім не Русь; а основне, виявляється, що Русь – тісні родичі чехів та хорватів, тобто західних та південних слов’ян (згадаймо, як люто поборювалися антропологічні досліди Федора Вовка, який доводив, що українці більш споріднені з південними слов’янами, ніж із північними); а ще й те, що та Південна Русь мала свою на півтори тисячі років давнішу історію – як же таку пам’ятку визнати? Отже, єдиний засіб локалізувати чи блокувати її вплив на розвиток історичної науки і тим самим “знешкодити” – довести, що це фальшивий документ, а коли так, то не має він ніякої наукової цінності”.

З тих пір мало що змінилося – Книга досі в немилості.

Ось кому не вигідне визнання Велесової Книги

Промосковській ідеології, яка по сьогодні домінує в Україні, бо Влескнига:

- а) доводить, що Русь і влескнижні руси, які поклонялися Триглаву, – це Україна й українці;
- б) розкриває історію, культуру, духовні цінності та розумові здобутки України-Русі, а не тих, хто нас обікрав і видає чуже за своє;
- в) підтверджує, що в IX ст. в Україні були учні, а отже, і школи. Можемо навіть визначити концепцію тогочасної школи: навчити нашому письму і навчити шанувати наших Богів (д. 8/3);

*Валентин і Юлія Гнатюки, які досліджували творчість Ю. Миролюбова, писали, що Велесова Книга для нього “виявилася найбільш важкою для перекладу, оскільки мова її була специфічна, жрецька, призначена для літописів й обрядових молитов” [202].